

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า

วารภรณ์ บันเล็งลอย¹, ชนาکانต์ เรืองณรงค์¹, ศุภนิชา ศรีวรเดชไพศาล¹, ณัฐวัฒน์ จตุพัฒน์วโรดม¹
กษิตติส รัตนภรณ์², โสภภาพรรณ ซอหะซัน^{1*}

A Study of Students' Academic Achievement through the Use of Instructional Materials on International Textile Care Symbols

Warapron Banlenglot¹ Chanakarn Ruangnarong¹ Supanicha Srivorradatpaisan¹ Natawat Jatuphatwarodom¹
Kasidit Rattanaporn² and Sophaphan Sorhasan^{1*}

¹สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

²คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

¹Department of Textiles and clothing, Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

²Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi

* Corresponding author. E-mail address: Sophaphan_s@mail.rmutt.ac.th

Received: 7th Aug 2025 ; Revised: 18th Dec 2025 ; Accepted: 23rd Dec 2025

DOI : 10.60101/jhet.2025.1270

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่ใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษารายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีดที่มีต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กลุ่มที่ 1 จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบก่อน-หลัง เรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างด้วยค่าสถิติ t - test แบบ Dependent ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

ผลการวิจัย พบว่า 1) หลังการเรียนรู้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า สำหรับนักศึกษารายวิชา เทคโนโลยีการซัก อบ รีด นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน 15.45 และค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน 12.64 คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 2) นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอนเรื่องสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดูแลรักษาเสื้อผ้าและซัก อบ รีด รองลงมา คือ ความรู้การดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าโดยภาพรวม ตามลำดับ

คำสำคัญ: สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า, การซัก อบ รีด, เอกสารประกอบการสอน

ABSTRACT

This research aimed to 1) compare the learning achievement of students who used the instructional materials on “International Textile Care Symbols,” and 2) examine the satisfaction of students enrolled in the Laundry Technology course toward these instructional materials. The sample consisted of 22 third-year undergraduate students majoring in Textiles and Clothing, Faculty of Home Economics Technology, Rajamangala University of Technology Thanyaburi, during the first semester of the academic year 2022. The participants were selected through purposive sampling. The research instruments included a pre-test and post-test, as well as a five-point rating scale questionnaire to assess students’ satisfaction with the instructional materials on “International Textile Care Symbols.” The data were analyzed using percentage, item difficulty and discrimination indices, standard deviation, and a dependent t-test at the 0.01 level of statistical significance.

The research findings revealed that: 1) After studying the instructional materials on “International Textile Care Symbols,” students enrolled in the Laundry Technology course demonstrated a higher post-test mean score (15.45) compared to their pre-test mean score (12.64). The difference was statistically significant at the 0.01 level. 2) The students had the highest level of satisfaction with the instructional materials on “International Textile Care Symbols.” They were able to apply the knowledge gained to clothing care and laundry practices. The next level of satisfaction was related to the knowledge of fabric care according to the international textile care symbols in general, respectively.

Keywords: International Textile Care Symbols, Laundry Technology, Instructional Materials

บทนำ

เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มนั้นถือเป็น 1 ในปัจจัย 4 ที่คนต้องการในการดำรงชีวิตเพื่อปกปิดร่างกายและให้ความอบอุ่น (อภิญา แมตส์, 2563) อีกทั้งมีการนำผ้ามาใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตด้านอื่นอีก เช่น ผ้าเช็ดตัว ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอน ผ้าห่ม ผ้าผาน และผ้ากันเปื้อน เป็นต้น เมื่อเป็นเช่นนี้จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องมีการทำความสะอาดก่อนที่จะนำผ้าเหล่านั้นมาใช้อีกครั้ง เพราะหากทำความสะอาดเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายไม่ถูกวิธี เสื้อผ้าอาจจะเสียหายจนไม่สามารถสวมใส่ได้ต่อไป ดังนั้นจึงได้มีสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาเสื้อผ้าเป็นป้ายที่ระบุวิธีการหรือข้อแนะนำในการทำความสะอาดและดูแลรักษาเสื้อผ้า โดยฉลากนี้จะถูกติดอยู่กับเสื้อผ้าหรือผลิตภัณฑ์นั้น ๆ ในบริเวณที่สังเกตเห็นได้ง่ายและคงทนตลอดเวลาการใช้งานของเสื้อผ้า รายละเอียดที่ระบุในฉลากอาจมีทั้งสัญลักษณ์และข้อความที่ระบุถึงคำแนะนำในการดูแลรักษาเสื้อผ้า (ซินไธวั ชักแห่ง, 2564) เพื่อช่วยให้ผู้บริโภคและผู้ประกอบการร้านซักรีดสามารถทำความสะอาดเสื้อผ้าซึ่งมีเนื้อผ้าแตกต่างกันออกไปได้อย่างเหมาะสม สามารถแบ่งหมวดหมู่เป็น 6 ประเภท ได้แก่ 1) การซัก 2) การฟอกขาว 3) การซักแห้ง 4) การอบแห้ง 5) การตาก และ 6) การรีด ซึ่งแต่ละประเภทจะมีรูปสัญลักษณ์ที่ใช้แตกต่างกันวิธีที่ดีที่สุดในการเก็บรักษาเสื้อผ้าให้อยู่ในสภาพดีนั้น ผู้สวมใส่จะต้องรู้จักกระบวนการดูแลรักษาหรือขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยเริ่มจากขั้นตอนการซักต้องรู้จักใช้วัสดุเพื่อการซักฟอกโดยปฏิบัติตามป้ายสัญลักษณ์ ที่ติดมากับเสื้อผ้า ที่ผู้ผลิตได้เตือน และทดลองก่อนทำฉลากบอกวิธีการดูแลรักษา ทั้งนี้หากสามารถปฏิบัติได้ เสื้อผ้าก็จะคงสภาพความสวยงาม ได้นานมากขึ้น ยืดอายุการใช้งานได้มากขึ้น

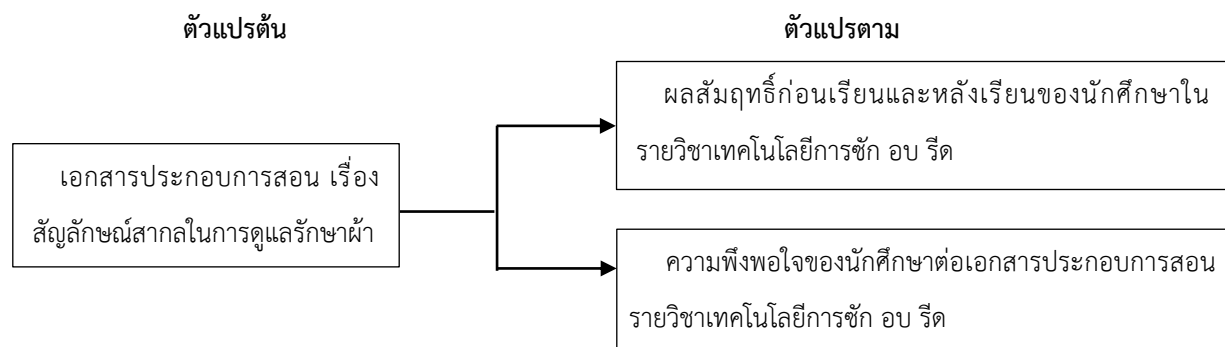
การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นช่วงเวลาสำคัญที่นักศึกษาจะได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างเต็มที่ (ณัฐทิยาภรณ์ ภาระเกตุ, 2568) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างองค์ความรู้เพื่อเตรียมพร้อมสู่การประกอบอาชีพในอนาคต สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เปิดหลักสูตรคหกรรมศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตนักปฏิบัติ มีการจัดการเรียนการสอนรายวิชา 06-113-409 เทคโนโลยีการซัก อบ รีด ที่เน้นการเรียนรู้ทั้งภาคทฤษฎี จำนวน 1 ชั่วโมง และปฏิบัติ จำนวน 6 ชั่วโมง โดยเนื้อหา 15 บทเรียน ครอบคลุมสมบัติของสิ่งทอที่มีอิทธิพลต่อการทำความสะอาด ชนิดของสารทำความสะอาด ชนิดของสิ่งสกปรก การขจัดคราบสิ่งสกปรก สัญลักษณ์การซักผ้า วิธีการซักน้ำ และการซักแห้ง อุปกรณ์การซักอบรีด การเก็บรักษาผ้าและผลิตภัณฑ์สิ่งทอชนิดต่าง ๆ การทำความสะอาด ผ้า และวัสดุสิ่งทอ โดยการจัดการเรียนการสอนที่ผ่านมา พบว่า นักศึกษายังขาดความเข้าใจและขาดทักษะในการตีความสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการปฏิบัติการซัก อบ รีดที่ถูกต้อง การขาดความเข้าใจดังกล่าวส่งผลกระทบต่อความเสียหายต่อเสื้อผ้า เพราะหากนักศึกษาสามารถปฏิบัติการซัก อบ รีดได้ถูกต้องตามประเภทสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า สามารถลดการสูญเสียที่ทำให้เสื้อผ้าเกิดความเสียหาย ช่วยเพิ่มความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นในสาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาจากการใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาลงจากใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า และศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษารายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด ที่มีต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า โดยงานวิจัยนี้ผลที่ได้จะนำไปสู่การพัฒนาสื่อการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมถึงเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะปฏิบัติที่ถูกต้อง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามประเภทสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า อีกทั้งเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพธุรกิจซักอบรีดในอนาคต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังจากใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษารายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีดที่มีต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการศึกษา/วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวนรวมทั้งสิ้น 48 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 มีจำนวนนักศึกษา 22 คน กลุ่มที่ 2 มีจำนวนนักศึกษา 26 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 สาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี กลุ่มที่ 1 จำนวน 22 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เนื่องจากเป็นกลุ่มที่มีความพร้อมในการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง และได้รับความยินยอมจากอาจารย์ผู้สอนในการใช้เอกสารประกอบการสอนในการทดลองวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ประเภท ได้แก่

1. เอกสารประกอบการสอน นักวิชาการศึกษาเป็นผู้จัดทำเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า จำนวน 2 ชุด โดยอ้างอิงจากเนื้อหาวิชา 06-113-409 เทคโนโลยีการซัก อบ รีด ตามหลักสูตรคหกรรมศาสตรบัณฑิต

(ปรับปรุง พ.ศ. 2563) และนำเอกสารประกอบการสอนเสนออาจารย์ผู้สอนรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และปรับแก้ไขตามคำแนะนำจากนั้นจึงนำไปใช้ในการเรียนการสอนกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เวลาเรียน 2 สัปดาห์ (สัปดาห์ละ 1 ชุด) และสัปดาห์ที่ 3 ทำการทดสอบหลังเรียน

2. แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตาม ขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษาเนื้อหาวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด หลักสูตรคหกรรมศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563) พร้อมคำอธิบายรายวิชาการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า เพื่อให้ทราบแนวทางการสร้างแบบทดสอบ

2.2 ศึกษาหลักทั่วไปในการทำแบบทดสอบ วิธีการวัดผลประเมินผล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงทฤษฎีต่าง ๆ ในการสร้างแบบทดสอบ แบบทดสอบทั้งหมด 20 ข้อ เน้นความรู้ความจำ 6 ข้อ การวิเคราะห์ 8 ข้อ และการประยุกต์ใช้งาน 6 ข้อ

2.3 จัดทำตารางวิเคราะห์แบบทดสอบและสร้างแบบแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนนำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ซึ่งผลการตรวจสอบได้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.95

2.4 นำแบบแบบทดสอบวัดผล ไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบกับนักศึกษาสาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ 0.84

2.5 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์รายข้อ เพื่อหาความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20-0.80 และอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20-1.00 พบว่า แบบทดสอบทุกข้อผ่านคุณภาพ โดยมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.30-0.77 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.33-0.60 ดังแสดงในตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อของแบบทดสอบ

2.6 ตรวจสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยผู้วิจัยนำแบบทดสอบที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 20 ข้อ นำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร KR 20 ของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder Richardson) ผลการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.82

2.7 จัดพิมพ์แบบทดสอบที่สมบูรณ์เพื่อนำไปทดสอบก่อนเรียน

2.8 นำเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าที่จัดทำเนื้อหา 2 ชุด ให้อาจารย์ประจำรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด สอนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เอกสารประกอบการสอนสัปดาห์ละ 1 ชุด ใช้เวลาเรียน 2 สัปดาห์ (ทฤษฎีจำนวน 1 ชั่วโมง และปฏิบัติ จำนวน 6 ชั่วโมง) และสัปดาห์ที่ 3 ทำการทดสอบหลังเรียน

2.9 นำผลข้อมูลมาวิเคราะห์เปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ การศึกษาความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า สำหรับนักศึกษารายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักทั่วไปในการทำแบบสอบถาม วิธีการวัดผลประเมินผล งานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมถึงทฤษฎีต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.2 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า เกณฑ์กำหนดค่าคะแนน คือ 5 ระดับ ของ Likert's five rating scale (ณัฐวิทย์ รังสินนิตฺชาติ, 2556) โดยกำหนดช่วงคะแนนของแต่ละระดับการปฏิบัติให้มีความหมายดังนี้

ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด กำหนดคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

ระดับความพึงพอใจน้อย กำหนดคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ระดับความพึงพอใจปานกลาง กำหนดคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ระดับความพึงพอใจมาก กำหนดคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด กำหนดคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

เกณฑ์กำหนดค่าเฉลี่ย พิจารณาตามเกณฑ์ ตามแนวความคิดของ BEST (ณัฐวิทย์ รังสิมันตุชาติ, 2556) มีเกณฑ์การแปลผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 แปลว่า มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 แปลว่า มีระดับความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 แปลว่า มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 แปลว่า มีระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 แปลว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจเสนอผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน ซึ่งผลการตรวจสอบได้สัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบกับนักศึกษาที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ 0.83

3.5 นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปดำเนินการจัดพิมพ์และเตรียมนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้อของแบบทดสอบ

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบถูก ในกลุ่มสูง (H)	จำนวนผู้ตอบถูก ในกลุ่มต่ำ (L)	จำนวนผู้ตอบถูก ทั้งหมด (R)	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุปผล
1	13	6	19	0.63	0.47	ใช้ได้
2	14	8	22	0.63	0.47	ใช้ได้
3	13	8	21	0.70	0.33	ใช้ได้
4	12	4	16	0.53	0.53	ใช้ได้
5	11	6	17	0.57	0.33	ใช้ได้
6	11	4	15	0.50	0.47	ใช้ได้
7	10	4	14	0.47	0.40	ใช้ได้
8	9	2	11	0.37	0.47	ใช้ได้
9	10	4	14	0.47	0.40	ใช้ได้
10	11	4	15	0.50	0.47	ใช้ได้

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก(r) รายข้อของแบบทดสอบ (ต่อ)

ข้อที่	จำนวนผู้ตอบถูก ในกลุ่มสูง (H)	จำนวนผู้ตอบถูก ในกลุ่มต่ำ (L)	จำนวนผู้ตอบถูก ทั้งหมด (R)	ค่าความยากง่าย (p)	ค่าอำนาจจำแนก (r)	สรุปผล
11	7	2	9	0.30	0.33	ใช้ได้
12	11	5	16	0.53	0.40	ใช้ได้
13	10	3	13	0.43	0.47	ใช้ได้
14	8	1	9	0.30	0.47	ใช้ได้
15	10	4	14	0.47	0.40	ใช้ได้
16	10	5	15	0.50	0.33	ใช้ได้
17	11	4	15	0.50	0.33	ใช้ได้
18	12	3	15	0.50	0.60	ใช้ได้
19	13	5	18	0.60	0.53	ใช้ได้
20	15	8	23	0.77	0.47	ใช้ได้

ผลการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในวิชาเทคโนโลยีการชัก อบ รีด

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในวิชาเทคโนโลยีการชัก อบ รีด (คะแนนเต็ม 20 คะแนน)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน (Pre-test)	คะแนนหลังเรียน (Post-test)	คะแนนผลต่าง
1	12	18	6
2	16	18	2
3	11	16	5
4	10	13	3
5	10	16	6
6	12	14	2
7	12	15	3
8	12	13	1
9	13	18	5
10	12	17	5
11	11	12	1
12	13	16	3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด (คะแนนเต็ม 20 คะแนน) (ต่อ)

นักเรียนคนที่	คะแนนก่อนเรียน (Pre-test)	คะแนนหลังเรียน (Post-test)	คะแนนผลต่าง
13	17	19	2
14	11	15	4
15	13	13	0
16	14	17	3
17	12	15	3
18	12	14	2
19	15	16	1
20	16	16	0
21	11	12	1
22	13	17	4
n	22	22	22
Sum	278	340	62
Mean	12.64	15.45	2.82
S.D.	1.92	2.04	1.82

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบผลคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด จากแบบทดสอบชุดเดียวกัน จำนวน 20 ข้อ ที่ผ่านการประเมินค่าความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว จากผลการทดสอบพบว่า หลังการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า สำหรับนักศึกษารายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน 15.45 ($\bar{X}$ = 15.45, S.D. = 2.04) และค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน 12.64 ($\bar{X}$ = 12.64, S.D. = 1.92) จากคะแนนพัฒนาการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้เรียนรู้เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจในเนื้อหาการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า รายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีดมากขึ้น

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนในรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด

การทดสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	22	12.64	1.92	7.28	.000*
หลังเรียน	22	15.45	2.04		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 พบว่า การทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษารายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน 12.64 คะแนน ($\bar{X} = 12.64$, S.D. = 1.92) และคะแนนเฉลี่ยหลังเรียน 15.45 คะแนน ($\bar{X} = 15.45$, S.D. = 2.04) และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ขั้นตอนที่ 2 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าสำหรับนักศึกษารายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า สำหรับนักศึกษา
รายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด (n = 22)

ลำดับที่	ความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	เกณฑ์ การประเมิน
1	มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์ สากลในการดูแลรักษาผ้า ก่อน การเรียนรายวิชาเทคโนโลยีการ ซัก อบ รีด	2.91	0.73	ปานกลาง
2	มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์ สากลในการดูแลรักษาผ้า หลัง การเรียนรายวิชาเทคโนโลยีการ ซัก อบ รีด	4.09	0.60	มาก
3	เอกสารประกอบการเรียนรูู้ มีความครบถ้วนของเนื้อหาอ่านแล้ว เข้าใจง่ายต่อการเรียนรู้มากขึ้น	4.14	0.69	มาก
4	รู้สึกสนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้ และทำกิจกรรมในรายวิชา เทคโนโลยีการซัก อบ รีด	4.32	0.76	มาก
5	สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดูแลรักษาเสื้อผ้าและซัก อบ รีด	4.55	0.66	มากที่สุด
6	ความมั่นใจและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ถูกต้อง เหมาะสมตามประเภทสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า	4.36	0.64	มาก
7	สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเปิดร้านซัก อบ รีด ในอนาคตได้	4.14	0.69	มาก
8	ความพึงพอใจจากการศึกษาความรู้การดูแลรักษาผ้าตาม สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าโดยภาพรวม	4.50	0.79	มาก
รวม		4.13	0.70	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงว่าความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.07) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 6 ข้อ และมีความพึงพอใจปานกลางอยู่ในระดับมาก 1 ข้อ โดยข้อที่นักศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ข้อที่ 5 สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดูแลรักษาเสื้อผ้าและซัก อบ รีด ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.66) นักศึกษามีความพึงพอใจเป็นอันดับที่สอง คือ ข้อที่ 8 ความพึงพอใจจากการศึกษาความรู้การดูแลรักษาผ้าตาม สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าโดยภาพรวม ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.79) อันดับที่สาม คือ ข้อที่ 6 ความมั่นใจและสามารถนำ ความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามประเภทสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.64) นักศึกษามี ความพึงพอใจเป็นอันดับที่สี่ คือ ข้อที่ 4 รู้สึกสนุกสนานเมื่อได้เรียนรู้ และทำกิจกรรมในรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด ($\bar{x} = 4.32$, S.D. = 0.76) นักศึกษามีความพึงพอใจเป็นอันดับที่ห้า คือ ข้อที่ 3 และ 7 เอกสารประกอบการเรียนรู้ มีความครบถ้วนของเนื้อหา อ่านแล้วเข้าใจง่ายต่อการเรียนรู้มากขึ้น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพเปิดร้านซัก อบ รีดในอนาคตได้ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.69) นักศึกษามีความพึงพอใจเป็นอันดับที่หก คือ ข้อที่ 2 มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลรักษาผ้า ตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า หลัง การเรียนรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.60) และนักศึกษามี ความพึงพอใจเป็นอันดับที่เจ็ด คือ ข้อที่ 1 มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าก่อน การเรียนรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด ($\bar{x} = 2.91$, S.D. = 0.73)

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัย พบว่า หลังการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า นักศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของเอกสาร ประกอบการสอนที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น เนื่องจากนักศึกษาได้ทราบถึงหลักการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า ซึ่งสอดคล้องกับรูดดา จะปะเกีย (2559) ได้กล่าวว่า พัฒนาการทางการเรียนรู้จะเพิ่มขึ้นและสูงขึ้นในช่วงปลาย เนื่องจากผู้เรียนเกิด การเรียนรู้ ซึมซับ ผึกฝนและพัฒนาทักษะความสามารถจากการลงมือทำกิจกรรมที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียน มีพัฒนาการทางด้านความรู้ความสามารถ โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากล ในการดูแลรักษาผ้า ที่เพิ่มขึ้นนั้นเกิดจากการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แนวทาง Active Learning ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น การอภิปรายกลุ่ม การฝึกปฏิบัติ และการใช้สถานการณ์จำลองในการตีความสัญลักษณ์ สากล ซึ่งช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการลงมือทำจริง โดยนักศึกษาก่อนเรียนและหลังเรียนในรายวิชาเทคโนโลยี การซัก อบ รีดมีคะแนนผลต่างเฉลี่ย คือ 2.82 โดยคะแนนผลต่างมากที่สุด คือ 6 มีจำนวน 2 คน และรองลงมาคะแนนผลต่าง 5 มีจำนวน 3 คน ดังนั้น นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ได้ดีจากการที่ได้เรียนการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า ผลการศึกษาความพึงพอใจ ของนักศึกษา ในแต่ละองค์ประกอบ มีระดับความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของสุเทพ แพทย์จันลา (2554) พบว่า หลังผ่านการจัดการเรียนรู้ นักศึกษามีความพึงพอใจต่อครูผู้สอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับมาก นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ รู้จักสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า ส่งผลให้นักศึกษา สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีดกลับไปดูแลรักษาเสื้อผ้า ความพึงพอใจเป็นองค์ประกอบที่ช่วยส่งเสริม

ให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี การเรียนการสอนจะประสบผลสำเร็จได้นั้น ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งก็คือ ความพึงพอใจในการเรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูควรสร้างให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนตั้งแต่เริ่มต้นเพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้ต่อบทเรียนนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี พรพรรณ เสาร์คำเมืองดี (2562) กล่าวถึง การสร้างความพึงพอใจในการเรียนการสอน ไว้ดังนี้ 1) ครูควรสร้างความต้องการของผู้เรียนแต่ละวัย และจัดเนื้อหาวิชาให้สนองความต้องการของผู้เรียนเนื้อหาที่สอนควรเกี่ยวกับชีวิตจริง และมีความหมายสำหรับผู้เรียน 2) ก่อนเริ่มบทเรียน ครูควรมีวิธีการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อดึงความสนใจและจูงให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ 3) ครูควรแนะนำให้ผู้เรียนฝึกการวางแผนเป้าหมายในการเรียนสำหรับตนเอง เพราะคนที่เรียนหรือทำงานอย่างมีเป้าหมายจะกระทำด้วยความตั้งใจ 4) ในบรรยากาศการเรียนการสอน ควรมีการโต้ถาม มีการอภิปรายและทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยเพื่อให้เด็กเกิดความกระตือรือร้น ฝึกความเป็นผู้ฟังที่ดีและมีการยอมรับซึ่งกันและกัน 5) ใช้วิธีการเสริมแรง ตามความเหมาะสมและความจำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่พึงปรารถนา และบางครั้งอาจลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทั้งนี้เพราะรางวัล คำชมเชย การพยักหน้า การยิ้ม การให้ความสนใจ นับว่าเป็นการเสริมแรงที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก 6) ใช้การทดสอบการทดสอบจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้เรียนตื่นตัว เตรียมพร้อมและเอาใจใส่ต่อการเรียนรู้ตลอดเวลา 7) แจ้งผลการสอบให้ผู้เรียนทราบอย่างทันทั่วถึง เพื่อให้ผู้เรียนได้ทราบว่าสิ่งที่เรียนรู้ไปนั้นมีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด และมีข้อบกพร่องที่จำเป็นต้องปรับปรุงแก้ไขหรือไม่ ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนต้องเอาใจใส่ติดตามเนื้อหาวิชาอยู่ตลอดเวลา 8) การพาผู้เรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ หรือวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่สร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน 9) การติดตามผลการทำงานที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติ เพื่อดูความสำเร็จของงานนับว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนการสอนของครู เพราะความสำเร็จที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในแต่ละครั้งเมื่อได้รับความสนใจจากครูผู้สอน จะเกิดความพึงพอใจและกำลังใจที่จะเรียนรู้ในคราวต่อไป

สรุปผลการทดลอง

พบว่า หลังการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า นักศึกษามีค่าเฉลี่ยของคะแนนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียน 15.45 ($\bar{X} = 15.45$, S.D. = 2.04) และค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนเรียน 12.64 ($\bar{X} = 12.64$, S.D. = 1.92) คะแนนสอบหลังเรียนของนักศึกษา สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จากคะแนนพัฒนาการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนรู้เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจในเนื้อหาการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า รายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีดมากขึ้น และนักศึกษามีความพึงพอใจต่อเอกสารประกอบการสอน เรื่อง สัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า โดยข้อที่นักศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดูแลรักษาเสื้อผ้าและซัก อบ รีด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ ความพึงพอใจจากการศึกษาความรู้การดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้าโดยภาพรวม ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.79) และนักศึกษามีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ มีความเข้าใจในเรื่องการดูแลรักษาผ้าตามสัญลักษณ์สากลในการดูแลรักษาผ้า ก่อน การเรียนรายวิชาเทคโนโลยีการซัก อบ รีด ($\bar{X} = 2.91$, S.D. = 0.73)

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ที่ให้ทุนสนับสนุนการทำวิจัยในครั้งนี้ ทุนสนับสนุนการพัฒนางานประจำสำนักงานวิจัย และขอขอบคุณทางสาขาวิชาสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ ที่อำนวยความสะดวก และให้ความร่วมมือจนการวิจัยสำเร็จลงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐทิยาภรณ์ การะเกตุ. (2568). การพัฒนาทักษะการเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยแบบฝึกทักษะสำหรับนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปี 4. *วารสารเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์และนวัตกรรม*. 4 (1), 25-37.
- ณัฐวิมล รังสิมันตชาติ. (2556). *การสร้างสื่อการสอน พี.พี.ที. รายวิชา “109-12-01 การบริหารงานเพื่อการเพิ่มผลผลิต” สาขาวิชา เทคนิคอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ*. ทุนกองทุนส่งเสริมวิจัย ประจำปี พ.ศ. 2556.
- บริษัท ซินไฉฮัว ซักแห้ง จำกัด. (2564). *ฉลากระบุวิธีการดูแลรักษาเสื้อผ้า*. สืบค้นวันที่ 13 เมษายน 2564.
<https://sinchaihua.com/556-2/>
- พรพรรณ เสาร์คำเมืองดี. (2562). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการเรียนรู้แบบร่วมมือเทคนิค STAD (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม*.
- รุสตา จะปะเกีย. (2559). ผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา และความพึงพอใจ ในการจัดการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสาร อัล-ฮิกมะฮ์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี*, 6 (11), 35-47.
- สุเทพ แพทย์จินลา. (2554). *ผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่องคุณภาพของสิ่งมีชีวิต โดยการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น*.
- อภิญา แมตสี. (2563). *อิทธิพลของภาพลักษณ์ทางร่างกายของตนเอง ความเป็นผู้นำด้านแฟชั่นและภาพลักษณ์ของร้านค้า ที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการเลือกใช้เสื้อผ้า*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพมหานคร.